

Vergaderjaar 2013–2014

22 112

Nieuwe Commissievoorstellen en initiatieven van de lidstaten van de Europese Unie

Nr. 1725

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 november 2013

In antwoord op het verzoek van de vaste commissie voor Financiën om de Kamer te informeren over de kabinetsinzet bij de richtlijn financiële conglomeraten II (fico II) bericht ik u als volgt. Hierbij zal ik tevens aandacht besteden aan de stresstesten voor banken, verzekeraars en financiële conglomeraten.

De richtlijn fico II, waarvan nog geen voorstel is gepubliceerd, zal naar verwachting een fundamentele herziening inhouden van de richtlijn financiële conglomeraten¹. Zoals voorgeschreven door artikel 5 van de richtlijn fico I² heeft de Europese Commissie een evaluatie uitgevoerd van richtlijn 2002/87/EG en daarvan verslag uitgebracht³. De Europese Commissie laat daarin weten pas met voorstellen voor de herziening te zullen komen als enkele andere richtlijnen, waaronder de richtlijn kapitaalvereisten (CRD IV), de richtlijn solvabiliteit II en Omnibus II aangenomen en van toepassing zijn. Het is daarom niet te verwachten dat de onderhandelingen over een nieuwe richtlijn fico II al op korte termijn van start gaan. Ook is nog onduidelijk wat de inhoud van het richtlijnvoorstel zal zijn. Wel kan een indicatie worden gegeven van de onderwerpen die naar verwachting in de richtlijn aan bod zullen komen, mede gelet op de in 2012 herziene Principles for the supervision of financial conglomerates, opgesteld door het Joint Forum van de drie internationale

¹ Richtlijn 2002/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2002 betreffende het aanvullende toezicht op kredietinstellingen, verzekeringsondernemingen en beleggingsondernemingen in een financieel conglomeraat (PbEU L 35).

² Richtlijn 2011/89/EU van het Europees Parlement en de Raad van 16 november 2011 houdende wijziging van de Richtlijnen 98/78/EG, 2002/87/EG, 2006/48/EG en 2009/138/EG betreffende het aanvullende toezicht op financiële entiteiten in een financieel conglomeraat (PbEU 2011, L 326).

³ Verslag van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2012 betreffende de evaluatie van richtlijn 2002/87/EG (COM(2012) 785 final).

organisaties van toezichthouders: het Bazels Comité (banken), IOSCO (effecten) en IAIS (verzekeraars).⁴

In het verslag van de Europese Commissie wordt (onder andere) aandacht besteed aan het toepassingsgebied van de richtlijn, toepassing van de richtlijn op niet-gereguleerde entiteiten, waaronder special purpose vehicles, financiële conglomeraten in handen van niet-financiële groepen, systeemrelevante financiële conglomeraten, en de mogelijkheid om verplichte stresstesten in te voeren. De Commissie concludeert dat de criteria om een groep als financieel conglomeraat aan te merken, het bepalen van de moederonderneming die in laatste instantie verantwoordelijk is voor het voldoen aan de groepsbrede vereisten en de versterking van de handhaving met betrekking tot die moederonderneming de meest relevante kwesties zijn om bij de komende herziening van de richtlijn financiële conglomeraten te behandelen. Ten aanzien van de mogelijkheid van verplichte stresstesten voor financiële conglomeraten merkt de Commissie in het verslag op dat dit een bijkomend toezichtinstrument kan zijn om de vroegtijdige en effectieve bewaking van risico's in het conglomeraat te garanderen.

Zodra de Europese Commissie met een richtlijnvoorstel komt, zal het kabinet de voorgestelde aanpassingen en de gronden daarvoor bestuderen. Voor het kabinet zal de inzet bij de onderhandelingen gericht zijn op versterking van het toezicht op financiële conglomeraten: in hoeverre dragen de voorstellen van de Commissie daartoe bij, en zijn ze afdoende of dient er meer te gebeuren. De Tweede Kamer zal op de gebruikelijke wijze door middel van een BNC-fiche worden geïnformeerd over de inhoud van het richtlijnvoorstel en de algemene standpuntbepaling van het kabinet.

Met betrekking tot de stand van zaken van de verbetering van stresstesten voor banken, verzekeraars en financiële conglomeraten kan het volgende worden opgemerkt. De huidige ficorichtlijn, zoals gewijzigd door de richtlijn fico I, biedt de mogelijkheid om stresstesten op te leggen aan financiële conglomeraten. Artikel 9b geeft de mogelijkheid aan het Gemengd Comité van Europese Toezichthoudende Autoriteiten om aanvullende parameters op te stellen om de specifieke risico's van financiële conglomeraten te adresseren. In het werkprogramma van het Gemengd Comité voor 2014 is in afwachting van de richtlijn fico II voor dit onderwerp nog geen ruimte gereserveerd.

Voorafgaand aan de komende toezichtstaak van de Europese Centrale Bank (ECB) en de komst van het single supervisory mechanism (SSM) gaat de ECB de financiële gezondheid van de grote Europese banken beoordelen. Dit gebeurt in samenwerking met de Europese Bankenautoriteit (EBA) en de nationale banktoezichthouders. In de eerste plaats zal via een balance sheet assessment een uitgebreide analyse plaatsvinden van de balansen van de betrokken banken. Daarop volgend zullen stresstesten worden uitgevoerd. De beoordeling zal naar verwachting twaalf maanden nemen en worden afgesloten met de geaggregeerde openbaarmaking van de uitkomsten op land- en bankniveau. Voor meer informatie wordt verwezen naar het persbericht van 23 oktober jl. van de ECB⁵.

Ten aanzien van verzekeraars geldt dat de Europese Verzekeringsautoriteit (EIOPA) in het recente verleden al stresstesten heeft uitgevoerd op basis van concepten van de richtlijn solvabiliteit II. Op dit moment bestaat er

⁴ <http://www.bis.org/publ/joint29.pdf>.

⁵ <http://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2013/html/pr131023.en.html>

nog onduidelijkheid over de technische uitwerking van Solvabiliteit II. Het is daarom nog niet duidelijk wanneer EIOPA weer stresstesten zal uitvoeren. Vermoedelijk is dit afhankelijk van de stand van zaken met betrekking tot de onderhandelingen over de technische uitwerking.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem